

Проект ЄБРР/ГЕФ «Програма управління знаннями для розвитку сталої біоенергетики»

Тренінг-курси з підвищення кваліфікації працівників у секторі біоенергетики

Наводимо **перелік лекцій тренінг-курсів із деталізацією їх змісту** та зазначаємо цільову аудиторію.

Деталізація тематичного блоку 1. Виробництво біогазу та біометану:

передбачені окремі лекції для операторів/ технічного персоналу біогазових установок і для керівництва/адміністративних працівників.

№	Орієнтовні назви лекцій та їх зміст	Запланований лектор (НТЦ «Біомаса»)
	<i>Основна цільова аудиторія: Керівництво, адмінпрацівники біоенергетичних компаній</i>	
1	<p>Лекція: Стан та перспективи розвитку біогазових технологій у країнах ЄС.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд поточного стану та перспектив розвитку виробництва та використання біогазу та біометану в європейських країнах. • Крайні практики та інноваційні технології. • Роль біогазу та біометану у пом'якшенні наслідків зміни клімату. • Техніко-економічні показники роботи біогазових та біометанових станцій. 	Георгій Гелетуха
	<i>Основна цільова аудиторія: Оператори, технічний персонал БГУ</i>	
	Тема: Сировина для виробництва біогазу	
2	<p>Лекція: Види та властивості сировини для виробництва біогазу.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Види та властивості сировини для виробництва біогазу. • Питомий вихід біогазу та метану. 	Петро Кучерук

	<ul style="list-style-type: none"> • Особливості використання різних видів сировини при виробництві біогазу. 	
3	<p>Лекція: Методи зберігання та підготовки сировини до анаеробного зброджування.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технології зберігання сезонних типів сировини. • Методи попередньої підготовки сировини та їх вплив на ефективність анаеробного зброджування. 	Петро Кучерук
Тема: Технологія виробництва біогазу. Біогазові станції		
4	<p>Лекція: Процес анаеробного зброджування (частина 1).</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоретичні основи процесу метанового бродіння. • Технологічні режими роботи біогазових установок. • Матеріальні баланси у системі сировина-біогаз-дигестат. 	Петро Кучерук
5	<p>Лекція: Процес анаеробного зброджування (частина 2).</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Параметри та контроль процесу. • Інгібітори та активатори процесу. • Моніторинг та аналіз ефективності процесу. 	Петро Кучерук
6	<p>Лекція: Споруди та обладнання біогазових станцій.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні вузли та елементи технологічної схеми біогазових станцій, їх функціональне призначення. • Типові технологічні схеми. 	Юрій Матвеев
7	<p>Лекція: Екологічні та безпекові аспекти виробництва біогазу.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка викидів у навколишнє середовище. • Розрахунок показника вуглецевого сліду. • Санітарно-гігієнічна та пожежо-вибухова безпека на виробництві. 	Петро Кучерук
Тема: Кінцеві продукти та їх використання		
8	<p>Лекція: Технології збагачення біогазу.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склад, фізичні та паливні властивості біогазу. 	Володимир Крамар

	<ul style="list-style-type: none"> • Технології збагачення біогазу до біометану, фактори впливу на їх вибір. • Технології зрідження CO₂ від збагачення біогазу. • Технології метанації газів. • Матеріальні баланси біогаз-біометан-bioCNG-bioLNG-CO₂.	
9	<p>Лекція: Використання біогазу та біометану в енергетичних системах.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливості використання біогазу/біометану у теплотехнічному та енергетичному обладнанні. • Умови та особливості подачі біометану в ГТС/ГРС. • Особливості використання стисненого (bioCNG) та скрапленого (bioLNG) біометану.	Юрій Матвеев
10	<p>Лекція: Методи обробки та використання дигестату біогазових установок.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склад та властивості дигестату. • Методи обробки та збагачення дигестату. • Управління якістю дигестату. • Агрономічні особливості використання.	Петро Кучерук

Деталізація тематичного блоку 2. Використання біомаси для виробництва теплової енергії та комбінованого виробництва теплової і електричної енергії:

передбачені окремі теми для операторів/ технічного персоналу біоенергетичних об'єктів і для керівництва/адміністративних працівників.

№	Орієнтовні назви лекцій та їх зміст	Запланований лектор (НТЦ «Біомаса»)
	<i>Основна цільова аудиторія: Керівництво, адмінпрацівники біоенергетичних компаній</i>	
1	<p>Лекція: Виробництво теплової та електричної енергії з біомаси в ЄС.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд поточного стану та перспектив розвитку виробництва теплової та електричної енергії з біомаси в ЄС. • Крайні практики. 	Георгій Гелетуха
	<i>Основна цільова аудиторія: Оператори, технічний персонал котельень, ТЕЦ, ТЕС</i>	
	Тема: Паливна сировина	
2	<p>Лекція: Основні види твердої біомаси як паливної сировини та їх властивості.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні види та товарні форми твердої біомаси/біопалива. • Найважливіші фізико-механічні, теплотехнічні та хімічні властивості біомаси. 	Євген Олійник
3	<p>Лекція: Підготовка біомаси до спалювання в енергетичних установках та контроль якості паливної сировини.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технології зберігання та попередньої підготовки біомаси, призначеної для виробництва енергії. • Контроль якості біомаси/біопалива, поставлених на енергетичний об'єкт. 	Євген Олійник
4	<p>Лекція: Використання твердої біомаси як палива на котельних.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p>	Володимир Крамар

	<ul style="list-style-type: none"> Особливості використання твердої біомаси для виробництва теплової енергії, у тому числі в системах ЦТ. 	
5	<p>Лекція: Використання твердої біомаси як палива на ТЕЦ і ТЕС.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Особливості використання твердої біомаси для комбінованого виробництва теплової і електричної енергії на ТЕЦ і ТЕС. 	Володимир Крамар
Тема: Обладнання, технологічні процеси		
6	<p>Лекція: Складові обладнання котельень, ТЕЦ, ТЕС на біомасі та їх функціонування.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Огляд основного і допоміжного обладнання котельень, ТЕЦ та ТЕС на біомасі. Особливості роботи цього обладнання. 	Євген Олійник
7	<p>Лекція: Технології виробництва теплової та електричної енергії з твердої біомаси, їх практична реалізація.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Особливості роздільного і комбінованого виробництва теплової та електричної енергії з біомаси. 	Євген Олійник
8	<p>Лекція: Технологічні аспекти спалювання біомаси в енергетичних установках.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Керування процесом спалювання різних видів біомаси/біопалива із забезпеченням високої якості процесу. Ефективність роботи котельних, ТЕЦ, ТЕС на біомасі. 	Володимир Крамар
9	<p>Лекція: Очищення димових газів і поводження з золою.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Технології очищення димових газів. Використання золи від спалювання біомаси як добрива. 	Володимир Крамар
Тема: Економічні показники		
10	<p>Лекція: Техніко-економічні показники виробництва теплової та електричної енергії з біомаси.</p> <p>Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> Техніко-економічні показники роботи котельень, ТЕЦ, ТЕС на біомасі. Основні фактори, що впливають на ці показники. 	Євген Олійник

Деталізація тематичного блоку 3. Створення та функціонування ефективних ланцюжків вартості у біоенергетиці, зокрема питання логістики біомаси:

матеріал призначений для працівників логістичних компаній, виробників гранул/брикетів з біомаси, компаній, що вирощують енергетичні рослини.

№	Орієнтовні назви лекцій та їх зміст	Запланований лектор (НТЦ «Біомаса»)
	<p><i>Основна цільова аудиторія:</i> <i>Працівники логістичних компаній, виробники гранул/брикетів, компанії, що вирощують енергетичні рослини</i></p>	
	Тема: Вирощування, збирання, заготівля, транспортування біомаси	
1	<p>Лекція: Кращий досвід країн ЄС із заготівлі та постачання біомаси для енергетичного використання.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд кращих практик країн ЄС із заготівлі та логістики постачання різних видів біомаси для енергетичних потреб. 	Тетяна Желєзна
2	<p>Лекція: Заготівля та постачання лісової біомаси для енергетичних потреб.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд технологій заготівлі лісової біомаси. • Особливості постачання лісової біомаси на біоенергетичні об'єкти. 	Семен Драгнев
3	<p>Лекція: Заготівля та постачання післяжнивних решток для енергетичних потреб.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд технологій заготівлі соломи, стебел кукурудзи та соняшника. • Особливості постачання післяжнивних решток на біоенергетичні об'єкти. 	Семен Драгнев
4	<p>Лекція: Вплив на ґрунт від вилучення з поля побічної продукції сільськогосподарських культур.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Який відсоток післяжнивних решток (соломи, стебел кукурудзи, стебел соняшника) можна забирати з поля без негативного впливу на ґрунт. • Чим компенсувати вилучення поживних речовин з ґрунту. 	Тетяна Желєзна

5	<p>Лекція: Вирощування та постачання енергетичних рослин на об'єкти енергетики.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд технологій вирощування, заготівлі та транспортування деревоподібних і трав'янистих енергетичних рослин. 	Олександра Трибой
6	<p>Лекція: Заготівля та постачання для енергетичних потреб біомаси від обрізки та видалення садів і виноградників.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Утворення біомаси від ОВБСН; її види та характеристики. • Огляд технологій заготівлі; особливості постачання на біоенергетичні об'єкти. • Кращі європейські приклади. 	Тетяна Железна
7	<p>Лекція: Особливості транспортування різних видів біомаси і біопалива.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд підходів для забезпечення ефективного перевезення різних видів біомаси і біопалива. • Транспортні засоби для перевезення біомаси. 	Олександра Трибой
Тема: Попередня підготовка, зберігання біомаси		
8	<p>Лекція: Зберігання біомаси, призначеної для енергетичного використання.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливості зберігання різних видів біомаси/біопалива. • Складська техніка для біомаси/біопалив. 	Семен Драгнев
9	<p>Лекція: Попередня підготовка біомаси як паливної сировини.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технології попередньої підготовки біомаси для енергетичного використання. • Технології та обладнання для гранулювання і брикетування біомаси. 	Семен Драгнев
Тема: Економічні показники		
10	<p>Лекція: Техніко-економічні показники логістичних операцій постачання біомаси на енергетичні об'єкти.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Техніко-економічні показники операцій вирощування, заготівлі, транспортування, зберігання та попередньої підготовки біомаси для енергетичного використання. 	Семен Драгнев

Деталізація тематичного блоку 4. Загальні питання розвитку сектору біоенергетики:
матеріал призначений для керівництва та адміністративних працівників біоенергетичних об'єктів і компаній.

№	Орієнтовні назви лекцій та їх зміст	Запланований лектор (НТЦ «Біомаса»)
	<i>Основна цільова аудиторія: Керівництво, адмінпрацівники біоенергетичних компаній</i>	
1	<p>Лекція: Поточний стан та перспективи розвитку біоенергетики в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз секторів виробництва теплової та електричної енергії з твердих біопалив, отримання біогазу/біометану, виробництво та споживання рідких моторних біопалив. • Перспективи розвитку різних секторів біоенергетики в Україні. 	Георгій Гелетуца
2	<p>Лекція: Основи українського законодавства у сфері біоенергетики.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд основних законів та підзаконних актів, що регулюють сектор біоенергетики в Україні. 	Анна Пастух
3	<p>Лекція: Принципи сталості у розвитку біоенергетики.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд основних критеріїв сталості у секторі біоенергетики. 	Олександра Трибой
4	<p>Лекція: Директиви ЄС з відновлюваної енергетики (RED II та RED III) – основні положення.</p> <p style="text-align: center;">Зміст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд основних положень Директиви ЄС RED II. • Зміни до Директиви ЄС RED II (Директива RED III). • Вплив Директив ЄС RED II та RED III на сектор біоенергетики України. 	Анна Пастух